

Aan: Het college van gedeputeerde staten van de provincie Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Maastricht, 8 mei 2025

Schriftelijke vragen n.a.v. Jaarrapportage luchtkwaliteit in Limburg tot 2024

Geacht College,

In de Jaarrapportage luchtkwaliteit in Limburg tot 2024 (zie Mededeling Portefeuillehouder meetresultaten luchtkwaliteit van 22 april jl.) worden door de Omgevingsdienst Zuid-Limburg meetresultaten gepresenteerd, en aanbevelingen geformuleerd, over meten van luchtkwaliteit en beleid terzake.

1. Hoe wordt de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van het Limburgse luchtkwaliteitsmeetnet gegarandeerd? Zijn er plannen om de monitoring uit te breiden naar stoffen die momenteel onvoldoende worden gemeten, zoals ultrafijn stof en ammoniak?
2. Worden er nieuwe technologieën zoals sensoren, AI en satellietbeelden ingezet om luchtvervuiling nauwkeuriger en real-time te monitoren?

De provincie Limburg heeft het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend.

3. Welke concrete stappen heeft de provincie Limburg tot nu toe gezet om de doelstellingen van het Schone Lucht Akkoord te halen?
4. Op welke manier wordt de beoogde gezondheidswinst van 50% gemonitord en geëvalueerd? Hoe wordt de verschuiving van “wettelijke grenswaarden” naar “gezondheidswinst” in het beleid van Limburg geïntegreerd?
5. Hoe wordt rekening gehouden met de impact van luchtvervuiling op kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met luchtwegaandoeningen?
6. Op welke manier worden inwoners geïnformeerd over de luchtkwaliteit en actief betrokken bij beleidsvorming?

7. Hoe werkt Limburg samen met buurlanden en andere provincies om grensoverschrijdende luchtvervuiling te beperken?

In Noord-Limburg staat sinds 2023 een fijnstof-referentie meetstation vanwege de plaatselijke hoge veehouderij dichtheid.

8. Welke maatregelen zijn genomen om de uitstoot van ammoniak en fijnstof door intensieve veehouderij in Limburg te verminderen?
9. Welke maatregelen neemt de Provincie om de overschrijding van PM₁₀ in Nederweert terug te dringen?

De Raad van de Europese Unie heeft formeel een richtlijn aangenomen met geactualiseerde luchtkwaliteitsnormen voor de hele EU. De herziene regels moeten de EU helpen tussen nu en 2050 alle verontreiniging tot nul terug te dringen en vroegtijdige overlijdens door luchtverontreiniging voorkomen. EU-burgers zullen, ook van decentrale overheden, vergoeding kunnen vorderen voor schade aan hun gezondheid indien niet aan de EU-luchtkwaliteitsnormen wordt voldaan. De gezondheid van de EU-burger komt op de eerste plaats: de nieuwe luchtkwaliteitsnormen voor verontreinigende stoffen zijn nauwer afgestemd op de WHO-richtsnoeren voor luchtkwaliteit, en moeten uiterlijk in 2030 worden gehaald.

10. Hoe ver zit Limburg van de nieuwe Europese normen uit de Richtlijn luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa van oktober 2024¹ voor 2030 af?
11. Wat is het concrete stappenplan van de provincie om de nieuwe EU-normen tijdig en effectief te implementeren? Welke uitdagingen worden verwacht en hoe worden die aangepakt?
12. Hoe bereidt Limburg zich voor op de mogelijkheid dat overheden juridisch aansprakelijk gesteld kunnen worden voor gezondheidsschade door luchtverontreiniging? Welke maatregelen worden genomen om toekomstige claims te voorkomen?

Al in 2030 moet worden voldaan aan strengere grens- en streefwaarden voor vervuilende stoffen zoals fijnstof, stikstofdioxide, ozon, zwaveldioxide, benzo(a)pyreen, lood, arseen, cadmium, nikkel en benzeen. De laatstgenoemde 6 stoffen worden in Limburg niet en in Nederland niet of nauwelijks gemonitord.

13. Wat is er bekend over de luchtkwaliteit van de onder de nieuwe EU-richtlijn vallende stoffen die nog niet gemeten worden? Zijn er al gegevens via berekeningen/modellen?
14. Welke plannen heeft Limburg om deze 6 stoffen in Limburg te monitoren?

Daarnaast wordt door de Europese Commissie aangedrongen op het volgen van “nieuwe” vervuilende stoffen zoals ultrafijn stof, roet of black carbon, ammoniak en het

¹ <https://iplo.nl/thema/lucht/nieuws-lucht/2024/europese-raad-geeft-groen-licht-aanscherping/>

radicaal genererend vermogen van fijnstof. Alle metingen zouden volgens de Europese CEN-referentie-methoden moeten worden uitgevoerd.

15. Welke plannen heeft Limburg om deze “nieuwe” vervuilende stoffen in Limburg te monitoren?

Laaghangend fruit, aldus de Omgevingsdienst, is beleid rondom particuliere houtstook, bijvoorbeeld zoals de gemeente Amersfoort recent “de Beleidsregel Zorgplicht bij Houtstook” heeft ingevoerd. Daar mag, als het RIVM een stookalert geeft, niet worden gestookt. In gemeenten als Venray, Peel en Maas en Horst aan de Maas is houtstook een grote factor in het gemeten fijnstofgehalte. Er is al decennia lang grote behoefte aan landelijk beleid over particuliere houtstook, zonder duidelijk resultaat. Goed Limburgs voorbeeld kan hierin positief en voorbeeld gevend werken.

16. De provincie heeft het SLA ondertekend en is mede verantwoordelijk voor fijnstof concentraties: wordt er provinciaal beleid ontwikkeld omtrent houtstook, zoals een Limburgse variant van de “Beleidsregel Zorgplicht bij Houtstook”, om de groeiende bijdrage van particuliere houtstook aan de PM2.5-concentratie te verminderen? Zo nee, waarom niet?

Graag beantwoording van deze vragen binnen de daarvoor geldende termijn.

Met vriendelijke groet,

Ina Boven
Partij voor de Dieren